

**СИЛАБУС**  
**навчальної дисципліни**  
**«СУДОВА ВЕТЕРИНАРНА**  
**МЕДИЦИНА»**

<b>ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ</b>	
<b>Рівень вищої освіти</b>	Магістр
<b>Код і найменування спеціальності</b>	212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
<b>Тип і назва освітньої програми</b>	Ветеринарна медицина
<b>Курс, семестр</b>	5, 10
<b>Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни</b>	Кількість кредитів ЄКТС – 3,0, Загальна кількість годин – 90 із яких: лекцій – 16 год., лабораторних – 26 год. Форма семестрового контролю – залік
<b>Мова (-и) викладання</b>	Державна
<b>Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра</b>	Ветеринарної медицини інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки
<b>Контактні дані розробника (-ів)</b>	<i>Викладач:</i> КРУЧИНЕНКО Олег, доктор вет. н., професор <i>Контакти:</i> кафедра інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки <i>e-mail:</i> <a href="mailto:oleg.kruchynenko@pdau.edu.ua">oleg.kruchynenko@pdau.edu.ua</a> <i>URL:</i> <a href="https://www.pdau.edu.ua/people/kruchynenko-oleg-viktorovych">https://www.pdau.edu.ua/people/kruchynenko-oleg-viktorovych</a>
<b>МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ</b>	
<b>Статус навчальної дисципліни</b>	Обов'язкова
<b>Передумови для вивчення навчальної дисципліни</b>	Правознавство; Анатомія свійських тварин; Гігієна тварин; Цитологія, гістологія, ембріологія; Патологічна анатомія та розтин; Ветеринарно-санітарна експертиза; Експертиза генно-модифікованої продукції.
<b>Компетентності</b>	Загальні: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. ЗК 7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 12. Прагнення до збереження навколишнього середовища. Фахові: ФК 2. Здатність застосовувати методики роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними

	розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо у професійній діяльності. ФК 17. Здатність здійснювати судово-ветеринарну експертизу згідно з чинним законодавством.
<b>Програмні результати навчання / Результати навчання</b>	ПРН 16. Мати необхідні знання та уміння для здійснення судово-ветеринарної експертизи згідно з чинним законодавством. ПРН 19. Розуміти суть професії, знати підходи та методи оцінювання різних виробничих ситуацій, володіти абстрактним мисленням та вміти аналізувати можливий подальший перебіг цих ситуацій, уміти приймати обґрунтовані рішення, організувати та здійснювати якісне виконання прийнятих рішень з дотриманням морально- етичних норм, правил і принципів біобезпеки та біоетики під час використання у професійній діяльності різних біологічних агентів з прагненням до збереження навколишнього середовища.
<b>РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)</b>	
Опанування дисципліни розвиває у здобувачів вищої освіти здатність логічно і системно мислити.	
<b>МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</b>	
Метою навчальної дисципліни «Судова ветеринарна медицина» є засвоєння знань з процесуальної частини судової ветеринарії, судово-ветеринарної танатології, судової деонтології.	
<b>ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</b>	
Тема 1. Предмет і задачі судово-ветеринарної експертизи. Тема 2. Експертиза речових доказів. Тема 3. Судово-ветеринарна танатологія. Тема 4. Судово-ветеринарна експертиза смертельних випадків тварин. Види смерті, класифікація смерті та її причини. Тема 5. Судово-ветеринарна травматологія. Тема 6. Судово-ветеринарна експертиза за насильницькою смертю. Тема 7. Судова експертиза харчових продуктів тваринного походження. Тема 8. Судово-ветеринарна токсикологія.	
<b>МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ</b>	
Словесні (лекція, розповідь-пояснення); наочні методи: демонстрування; практичні методи: лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою; формування пізнавальних інтересів: ситуації новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду; методи усного контролю: усне опитування; тестовий контроль: виконання тестів; комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій, комп'ютерне тестування.	
<b>ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ</b>	
<b>Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання</b>	Наведені у Додатку до силабусу

<b>ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ</b>	
<b>- щодо термінів виконання та перескладання</b>	Політика навчальної дисципліни студентоцентристка. Студент має виконати поставлені завдання щодо засвоєння інформації по кожній темі. Студенти в обов'язковому порядку дотримуються дедлайну поставлених завдань. Якщо тема пропущена внаслідок хвороби, чи по іншій поважній причині, відпрацювання

	теми здійснюється згідно до графіку відпрацювань.
<b>- щодо академічної доброчесності</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);</li> <li>- покликання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;</li> <li>- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;</li> <li>- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</li> </ul>
<b>- щодо відвідування занять</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- студенти можуть запізнюватися на заняття, якщо шлях від укриття після повітряної тривоги більший ніж відведено на перерву.</li> <li>- хворі студенти на заняття не приходять, навіть за відсутності довідок. Повідомляють про хворобу через старосту та опрацьовують завдання в індивідуальному порядку. Відпрацювання можливі не лише згідно до графіку, а й у вільний час викладача. Відпрацювання пропущених занять здійснюється негайно після одужання.</li> </ul>
<b>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</b>	Студенти мають можливість брати участь в анкетуванні «Навчальна дисципліна очима здобувачів вищої освіти». Можливість визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті що отримані за програмами академічної мобільності регламентується Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (2023р). та Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (2023). Результати семестрового контролю здобувачів вищої освіти у період навчання у закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері надаються за шкалою оцінювання, прийнятою у закладі вищої освіти (науковій установі) –партнері, і переводяться у шкалу оцінювання (за необхідності), прийняту в Університеті.
<b>- щодо оскарження результатів оцінювання</b>	Здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Заява щодо оскарження результатів оцінювання розглядає

апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана факультету. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача, який проводив контрольний захід. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень:

– попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента і не змінюється;

– попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента, здобувач заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Університеті шкали оцінювання результатів навчання). За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена.

Якщо внаслідок розгляду апеляційна комісія ухвалює рішення про зміну результатів поточного або підсумкового контролю, нова оцінка знань здобувача освіти виставляється в протоколі апеляційної комісії, а потім виправляється коректурним способом у відомості обліку успішності, заліковій книжці та засвідчується підписом голови апеляційної комісії.

Здобувачі вищої освіти, результати оцінювання яких є предметом оскарження, не можуть бути відраховані з Університету до завершення процедури оскарження.

## РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

### Основні

1. Основи судової ветеринарії. Навчальний посібник / М. В. Скрипка, І. В. Яценко, Н. Б. Колич. – Полтава : 2014. 235 с.
2. Зон Г. А. Судово-ветеринарна експертиза / Навчальний посібник. Суми, 2012. - 257 с
3. Основи судово-ветеринарної експертизи трупів та живих тварин. Навчальний посібник / М. В. Скрипка, І. В. Яценко, І. І. Панікар. Ізюм, 2019. - 304 с.
4. Судово-ветеринарна танатологія: Навчальний посібник / Я. К. Сердюков, С. Є. Гаркуша, І. В. Яценко, Н. М. Богатко. – К.: Компрінт, 2017. – 104 с.

### Допоміжні

1. Щербакова Н. С., Передера СБ, Передера ЖО, Щербаков Є.А.. Зміни у законодавстві України щодо призначення судово-ветеринарних експертиз та порядку залучення експертів. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2018. № 1. С. 132–134.

2. Serdioucov, J., Shkundia, D., & Kruchynenko, O. (2023). Identification of time of death of cats according to histological changes in some organs. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*, 14(3), 399-406. <https://doi.org/10.15421/10.15421/022359>

3. Борисевич, Б. В., Кручиненко, О. В., Передера, О. О. Проблема судово-ветеринарного дослідження трупів дрібних тварин у випадках механічної асфіксії. *Scientific Progress & Innovations*. 2024. № 27(1), С. 149-154. <https://doi.org/10.31210/spi2024.27.01.25>

4. Борисевич Б. В., Кручиненко О. В., Передера О. О. Судово-ветеринарне дослідження трупів собак та котів у випадках задушення руками. *Scientific Progress & Innovations*. 2024. № 27 (2). С. 90–94. <https://doi.org/10.31210/spi2024.27.02.15>

5. Гаркуша С. Є., Бокотько Р. Р., Кручиненко О. В., Передера О. О. Судово-ветеринарна експертиза загибелі собак та котів від випадків високих температур. *Scientific Progress & Innovations*. 2024. № 27 (2). С. 99–104. <https://doi.org/10.31210/spi2024.27.02.17>

6. Бокотько Р. Р., Гаркуша С. Є., Кручиненко О. В., Передера О. О. Судово-ветеринарне дослідження за ураження собак, котів та інших тварин електричним струмом. *Scientific Progress & Innovations*. 2024. № 27 (2). С. 105–110. <https://doi.org/10.31210/spi2024.27.02.18>

7. Борисевич Б. В., Кручиненко О. В., Передера О. О. До питання судово-експертного дослідження трупів собак і котів, загиблих внаслідок падіння з висоти. *Scientific Progress & Innovations*. 2024. № 27 (2). С. 111–116. <https://doi.org/10.31210/spi2024.27.02.19>

8. Гаркуша С. Є., Бокотько Р. Р., Кручиненко О. В., Передера О. О. Особливості судово-ветеринарної експертизи у випадках переохолодження та обмороження в собак і котів. *Scientific Progress & Innovations*. 2024. № 27 (2). С. 138–142. <https://doi.org/10.31210/spi2024.27.02.24>

#### Рекомендовані онлайн-курси

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1478-14#Text> - Відповідальність за порушення законодавства у галузі мисливського господарства та полювання.
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3447-15#Text> - Закон України Про захист тварин від жорстокого поводження.
3. <https://nncise.org.ua/> - Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

#### Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки протокол від 09.12. 2024 № 5

Додаток до силябусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ  
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання завдань лабораторної роботи та їх захист	виконання завдань самостійної роботи (презентація)	виконання тестів	
<b>Тема 1.</b> Деонтологія. Предмет і задачі судово-ветеринарної експертизи.	2	2	-	-	
<b>Тема 2.</b> Експертиза речових доказів.	2	2	-	-	
<b>Тема 3.</b> Судово-ветеринарна танатологія.	2	4	-	-	
<b>Тема 4.</b> Судово-ветеринарна експертиза смертельних випадків тварин. Види смерті, класифікація смерті та її причини.	2	4	-	-	
<b>Тема 5.</b> Судово-ветеринарна травматологія.	2	4	-	-	
<b>Тема 6.</b> Судово-ветеринарна експертиза за насильницькою смертю.	2	4	-	-	
<b>Тема 7.</b> Судова експертиза харчових продуктів тваринного походження.	2	4	-	-	
<b>Тема 8.</b> Судово-ветеринарна токсикологія.	2	2	38	20	
<b>Разом</b>	<b>16</b>	<b>26</b>	<b>38</b>	<b>20</b>	<b>100</b>

## Шкала та критерії оцінювання

### Поточний контроль

<i>Опитування (0-2)</i>	
<b>Кількість балів</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
2	у повній мірі надав відповідь на теоретичне питання з теми лекції.
1	лаконічна відповідь на теоретичне питання з теми лекції;
0	відсутні відповіді на теоретичне питання з теми лекції, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання;
<i>Виконання завдань лабораторної роботи та їх захист (0-2 бали)</i>	
<b>Кількість балів</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
2	здобувач вищої освіти присутній на лабораторному занятті, виконав поставлене перед ним завдання, розкрив тему, захистив роботу, сформулював й обґрунтував висновки, при захисті з боку викладача зауваження відсутні, дав ґрунтовні відповіді на додатково поставлені запитання.
1	здобувач вищої освіти присутній на лабораторному занятті, виконав поставлене перед ним завдання, але не захистив роботу;
0	лабораторну роботу здобувач вищої освіти не виконав та не представив звіт, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання;
<i>Виконання завдань самостійної роботи презентації на задану тему (0-38 бали)</i>	
<b>Кількість балів</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
38	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив виконану презентацію та захистив її, відповів на всі поставлені питання.
19	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив виконану презентацію, але не відповів на поставлені питання.
9	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив виконану презентацію, але вона не розкриває тему, а також здобувач не відповів на поставлені питання.
0	відсутність виконання презентації здобувачем вищої освіти, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання.
<i>Виконання тестів (0-20 балів)</i>	
<b>Кількість балів</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
20	здобувач вищої освіти в повному обсязі опанував теми й повністю розв'язав тест.
11-19	здобувач вищої освіти опанував значну частину матеріалу, але надав неповну відповідь (на рівні до 60-90% потрібної інформації).
1-10	здобувач вищої освіти опанував значну частину матеріалу, але надав неповну відповідь (на рівні до 10-50% потрібної інформації).
0	здобувач вищої освіти не дав відповіді на поставлені питання тесту, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання;